

MARBORG

Brukerorganisasjon for LARiNord

Rusavhengige en vanlig pasientgruppe?

Vidar Hårvik

Daglig leder

MARBORG

MARBORG

En gang midt på nittitallet...

MARBORG – Brukerorganisasjon for LARiNord

Kort informasjon, Vidar

- Daglig leder MARBORG
- Prosjektleder TTV, BB, ++
- Utdanning
  - Selvhjelp i brukervedvirkning - Høyskolen Volda
  - Rus og psykisk helse – Høyskolen i Tromsø
  - En rekke andre kurs og opplæring
- Jobbet med rusproblematikk i ti år (33 år?)
- Arbeidsoppgaver
  - Undervisning
  - Brukervedvirkning
  - Systemrettet arbeid
  - Brukerrettede tilbud

Kort om MARBORG

- Brukerorganisasjon for LARiNord
- Jobber på to nivåer
  - Systemrettet arbeid
  - Tilbud rettet mot brukerne
    - Rusfrie møteplasser (Kafé X)
    - Arbeidstrening
    - Rusfrie boliger (BrukerBasen)
    - Pasienthjelp

Bruk av rusmidler

- Hva er bruk og hva er misbruk?
- Holdninger til rusavhengige
- De positive effektene av rusbruk eller...
  - De negative effektene av rusfrihet...?
- «en hver idiot kan bli rusfri på institusjon»
- Individuell tilpassing av behandling

Tverrfaglig arbeid...

- Betyr at man skal være...
- Mindre tverr.....
- Og mere faglig... 😊

- Alt arbeid med rusavhengige må gjennomføres som tverrfaglige samarbeid

Det å møte ruspasienter

- **Kronisk sykdom eller adferds problem?**
  - Blir man lei psoriasis pasienten?
  - Eller overvektige? (din skyld, du spiser for mye)
  - Den rusavhengige? (la nå bare være å ruse deg)
  - Somatiske utfordringer
- **Det å ta den enkelte alvorlig**
- Legemidler og utskriving
  - Den enkelte pasients utfordringer må være avgjørende
  - Erfaringer....?
- **«Arbeid med rusavhengige har for meg vært det mest givende i hele min karriere»**

(Fastlege i en mindre sørlandsby)

Ideologi-individnivå - IP

- Brukers verdier og mål er styrende i prosessen
- Bruker anses som mest kompetent på sitt eget liv/ sin egen situasjon
- Fagpersonen bistår brukerne til et mest mulig selvbestemt liv
- Gjennomføres gjennom aktiv bruk av Individuell Plan - IP

Individuell plan

- Det viktigste verktøyet for positiv utvikling
- Også der rusfrihet ikke er målet!!!
- Må inneholde brukerens mål
- Ansvarsgruppe bør opprettes
  - Bruker får mulighet til å velger deltager
- Legen er en svært viktig deltager i AG
- Må være med på å sikre viktig overganger i behandlingsforløp og oppfølging

<i>Individuell plan for:</i>	<i>Status i dag?</i>	<i>Mål og tiltak, kortsiktig og langsiktig</i>	<i>Hjelpebehov</i>	<i>Ansvarsperson</i>	<i>Tidsplan</i>
<i>Bolig</i>					
<i>Økonomi</i>					
<i>Arbeid/skole/ dagtilbud</i>					
<i>Frind/nettverk</i>					
<i>Barn/familie</i>					
<i>Helse</i>					
<i>2. Linjegenesten</i>					
<i>Rus</i>					

Ansvarsgruppa består av:

Samhandling og samarbeid

- Ikke sitt alene med en ruspasient
- Samarbeid med rus/sosialtjeneste
- Samarbeid med spesialisthelsetjenesten
  - F.eks i forbindelse med medikamenter
- Ikke pådytt pasienten «gode forslag»

Ingen blir rusfrie uten å selv ha foretatt et endelig valg...

Legemiddelassistert Rehabilitering - LAR

- Hvem skal ha LAR....?
- Oppfølging av pasienten...?
- Bruk av metadon/Subutex/Suboxone i behandling av **kun** opiat avhengighet
- Benzodiazepiner sammen med LAR ☹
- Nye nasjonale retningslinjer i februar 2010
  - Lavere krav til inntak i LAR
  - Høyere krav til utskriving fra LAR
  - Større krav til brukermedvirkning

Rus og psykiatri

- Er ofte tett knyttet sammen
  - Høna og egget...
  - selvmedisinering
- Samtidig behandling av begge lidelser
  - For psykisk syk for rusbehandling
  - For rusa for psykiatrisk behandling
- Og hva gjør man da...? «*ikke min pasient*»

ADHD

- Mange rusavhengige har også ADHD
- Driver selvmedisinering med Amfetamin
- Vanskelig å få diagnostisert
  - 3 mnd. rusfrihet som krav???
- Store forskjeller i forhold til UP og andre kontroll og oppfølgingstiltak

MARBORG

Kontaktinformasjon

www.marborg.no

Tlf: 934 08 912 Vidar - vidar@marborg.no

Tlf: 928 45 717 Wibecke - wibecke@marborg.no